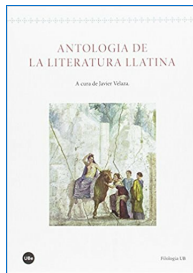

[Inici](#)

Setanta-cinc tràilers de vuit segles de literatura llatina

nuvibo - dc., 24/01/2018 - 09:25

Velaza, Javier (ed.). *Antologia de la literatura llatina*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona, 2017. 432 p. (Filologia UB). ISBN 978-84-475-4090-7. 28 € paper, 7 € llibre electrònic.

Els llibreters i el públic en general disposen per primera vegada d'una antologia de la literatura llatina en català. El mot *antologia*, d'origen grec, significa 'collita de flors' i, en un sentit més restringit, 'selecció del que és millor'. En un món contemporani tan i tan segrestat per la premsa, tan i tan col·lapsat per la saturació de continguts, i tan i tan propens a dificultar que ens puguem aturar i endinsar-nos en un sol assumpte durant molt de temps, l'antologia que el lector té a les mans ofereix el millor de la producció literària llatina de vuit segles (iii aC - v dC) en quatre-centes pàgines: una excel·lent oportunitat per apropar-se a l'univers cultural romà. Com bé diu Velaza en el pròleg (p. 11), «una antologia hauria de ser sempre una invitació».

En efecte, de la mateixa manera que, abans de veure una pel·lícula, ens agrada de mirar el tràiler, així també per a molts lectors que mai no han estat en contacte amb els autors de l'antiguitat romana o que hi estan però només amb uns quants, aquest llibre els encantarà, perquè disposen ni més ni menys que de setanta-cinc tràilers de durada diversa (entre tres i vint pàgines) que donen al lector l'oportunitat de tastar autors tan cèlebres com Catul, Cèsar, Ciceró, Horaci, Lucreci, Marcial, Ovidi, Petroni, Plaute, Sèneca, Tibul i Virgili; i d'altres de no tan famosos però igualment inspiradors com Apuleu, Ausoni, Cató, Claudià, Enni, Juvenal, Lucà, Manili, Macrobi, els dos Plinis (el Vell i el Jove) i Varró.

El lector també pot assaborir una selecció de poemes priapeus (eròtics) i de poesia epigràfica. I és que un dels encerts d'aquesta antologia és que hi són representats tots els gèneres literaris, fins i tot els menors. Ara bé, qui empri aquesta antologia també ha de tenir present que, igual que un tràiler no és la pel·lícula, així tampoc la selecció de textos d'un autor no reflecteix la totalitat del seu pensament ni expressa tots els seus matisos. Són setanta-cinc estímuls, setanta-cinc seduccions. És, doncs, força difícil abstenir-se de tenir un llibre que inclou un nombre tan elevat de portes obertes, cadascuna de les quals condueix a un univers en si mateix. Com bé diu la saviesa popular, cada autor és un món.

No obstant això, és pertinent de formular-se les preguntes següents. ¿És aquesta l'única antologia de la literatura llatina possible? Sense cap mena de dubte, no. ¿Hauria calgut alguna nota a peu de pàgina? Per als qui ens agrada sentir l'escalf de la literatura comparada o l'aprofundiment en les qüestions de fons, potser hauria estat un complement molt ben rebut. ¿S'entenen tots els textos per si mateixos? Els vint-i-un traductors i el curador general de l'obra han esmerçat tots els esforços al seu abast perquè sigui així.

Els autors antics parlen a través d'una versió catalana el més transparent possible (amb matisos d'estil segons el traductor), de manera que no sigui necessària cap explicació suplementària. I, finalment, una darrera pregunta: ¿Per què aquesta antologia no inclou testimonis de la producció literària i filosòfica medieval (per exemple, Ramon Llull), renaixentista (per exemple, Erasme i More) o dels segles de la Il·lustració (per exemple, Spinoza), que també foren escrits en llatí? El fet que, en aquests períodes suara

mencionats, el llatí no era ja una llengua materna ans una llengua apresada, aconsella que els autors d'aquests segles siguin més aviat inclosos en un altre volum —que encoratja a fer possible quan les circumstàncies siguin favorables— que podria ser anomenat *Antologia de la literatura neolatina*, i que de ben segur seria un complement excel·lent.

Cada llibre té un propòsit. I aquesta antologia pretén ser una eina per al descobriment, un tast dels clàssics romans. N'hi haurà alguns el sabor dels quals no us agradarà, n'hi haurà uns altres que no gosareu ni podreu deixar-los de banda. Si això ocorre, aquest llibre haurà superat amb escreix la seva funció. No totes les aromes que desprenen les flors agraden a tothom, però totes formen part de la Naturalesa i en manifesten un aspecte. «Frueix d'aquest instant», com diu Horaci en l'immortal passatge de les *Odes* (1.11; p. 141 de l'antologia). La realitat és diversa, complexa i a voltes contradictòria —tal vegada com aquesta antologia—, però ineludible, irrefutable, implacable, igual com les reflexions, les històries, les propostes i els retrats humans i de vida quotidiana que manifesten cada un dels setanta-cinc autors d'aquest llibre.

“ A més a més, a causa del moment històric actual tan embogit i tan repugnant que hem de suportar tots plegats, potser convindria ara més que mai tenir ben presents els clàssics de tots els temps a través dels quals podem palesar com les conductes malvades i despòtiques del nostre present no són, malauradament, una epidèmia del món contemporani ans una pesta que fa estralls des de fa desenes de milers d'anys. L'home del segle XXI gaudeix d'avenços tecnològics que Ciceró hauria considerat actes de màgia. Però aquest mateix home del segle XXI té les mateixes passions i sofriments de què ens parlen Ovidi o Sèneca. La saviesa no deixa de ser un assaboriment. Assaboreix, doncs, lector, els textos d'aquesta antologia i treu-ne algunes notes per viure bé, que d'això es tracta.

«No disposem d'un període exigü de temps», ens adverteix Sèneca (p. 232), «sinó que n'arribem a perdre molt [...] No rebem una vida curta, sinó que la fem curta [...] La nostra existència, si l'organitzem bé, dura molt». Esforcem-nos a viure sense malbaratar el temps, centrem-nos en les qüestions importants (no pas en les urgents), i vivim bé, vivim feliços. Aquests setanta-cinc tràilers hi poden ajudar.

[Joan Tello i Brugal](#)

Doctorand en Filosofia Contemporània i Estudis Clàssics

Podem fer-hi un tast de les primeres pàgines de l'obra.

tipus document

[llibres](#)

[Butlletí](#)

Afegeix un nou comentari

El vostre nom

Comment *

[Sobre els formats de text](#) ?

Les adreces web i de correu electrònic es transformen en enllaços automàticament.

Etiquetes HTML permeses: <a href hreflang> <cite> <blockquote cite> <code> <ul type> <ol start type> <dl> <dt> <dd>

Les línies i paràgrafs es trenquen automàticament.

Assumpte

[Desa](#)[Preview](#)

Butlletí EdL

Informa't de les nostres últimes notícies!

Correu electrònic *

La vostra adreça de correu electrònic

[Subscriu-t'hi](#)

Notícies

[Subvencions per a despeses estructurals d'entitats afectades pel cessament de l'activitat cultural a causa de l'estat d'alarma amb motiu de la COVID 19](#)

Termini de sol·licitud: del 25 de maig al 30 d'octubre del 2020.

[Subvenció per a les despeses de funcionament d'empreses i entitats culturals durant la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19](#)

El termini per sol·licitar la subvenció és el 3 al 29 de juny del 2020, ambdós inclosos

Arxiu mensual

[juny 2020](#) (5)

[maig 2020](#) (13)

[abril 2020](#) (11)

[març 2020](#) (13)

[febrer 2020](#) (12)

(Pàgina 1)

»

ISSN 2696-4201

Cerca en aquest blog

Traductor automàtic

Select Language

Matèries

[llibreries especialitzades](#)(25)

[llibreries](#)(87) [inauguració](#)(30)

[Gremi de Llibreters de](#)

[Catalunya](#)(20) [Escola de](#)

[Llibreria](#)(60) [Barcelona](#)(27)

[més etiquetes](#)

Segueix-nos també a:

El Blog de l'Escola de Llibreria no subscriu necessàriament les opinions expressades pels autors dels articles.

RSS

Els continguts del blog de l'Escola de Llibreria de la Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals de Barcelona estan subjectes a una llicència [BY-NC-ND de](#)

[CC.](#)

[Contacte](#)